

Charakterystyka populacji miodownika melisowatego (*Melittis melissophyllum* L.) pochodzącego z rejonu wschodniej Polski

Izabela Szymborska-Sandhu, Ewelina Pióro-Jabrucka, Katarzyna Bączek, Zenon Węglarz

*Katedra Roślin Warzywnych i Leczniczych, Wydział Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa
e-mail: izabela_szymborska@sggw.pl*

Miodownik melisowaty (*Melittis melissophyllum* L., *Lamiaceae*) jest rośliną wieloletnią występującą na terenie Europy środkowej i wschodniej. W Polsce jest to gatunek bardzo rzadki, objęty częściową ochroną prawną (DZ.U. 2014 poz. 1409). Rośnie głównie w świetlistych lasach z przewagą dębu i grabu. Preferuje stanowiska ciepłe i widne. Surowcem zielarskim pozyskiwanym z tej rośliny jest ziele zbierane w fazie pełni kwitnienia. Wykorzystywane jest ono w medycynie ludowej jako środek uspokajający, przeciwskurczowy, moczopędny i przeciwwrzodowy. W Polsce surowiec ten stosowany jest głównie do aromatyzowania alkoholi i wyrobów tytoniowych. Za przyjemny, kwiatowy aromat miodownika i jego aktywność biologiczną odpowiadają związki kumarynowe, głównie kumaryna, olejki eteryczne występujące w surowcu w niewielkich ilościach oraz związki fenolowe.

Celem pracy była charakterystyka rozwojowa i chemiczna czterech populacji miodownika melisowatego pochodzących z rejonu wschodniej Polski. Ocenę prowadzono w warunkach *ex situ*. Obserwacje wykonano w drugim roku wegetacji roślin, w fazie pełni kwitnienia. Najmniejszą liczbę pędów wytworzyły rośliny z populacji Roztocze (3,0 szt./roślinę), a największą te z populacji Koryciny (15,2 szt./roślinę). Rośliny z populacji Koryciny charakteryzowały się również najdłuższymi pędami (60,8 cm), co wiązało się z masą zebranego surowca. Świeża masa ziela wynosiła od 100,1 (populacja Roztocze) do 406,6 g/roślinę (populacja Koryciny). Zawartość kumaryn w powietrznie suchym surowcu wahała się od 0,11 (populacja Siemiatycze) do 0,38% (populacja Olędy), flawonoidów od 0,14 (populacja Siemiatycze) do 0,38% (populacja Roztocze), a kwasów fenolowych od 0,34 (populacja Olędy) do 1,29% (populacja Roztocze). Najwyższą zawartością chlorofilu a i b charakteryzowały się rośliny z populacji Roztocze (odpowiednio 4,82 i 2,17%), a najniższą populacji Siemiatycze (odpowiednio 3,91 i 1,33%).